Introducció als llenguatges de programació

Albert Rubio

Llenguatges de Programació, FIB, UPC

Primavera 2016

Propietats principals

- Turing completesa.
- Paradigmes de la programació.
- Compilat vs Interpretat.
- Sistemes de tipus.

Turing completesa

Turing completeness en anglès.

- Un llenguatge de programació és *Turing complet* si pot simular una Màquina de Turing (d'una sola cinta).
- Model de càlcul molt simple creat per Allan Turing que pot realitzar qualsevol còmput que un computador digital pugui realitzar.
- Una sola cinta infinita i un capçal que llegeix i modifica el contingut de la cel·la en curs. El capçal es pot desplaçar a la dreta i a l'esquerra.

Turing completesa

Model alternatiu *lambda càlcul* d'Alonzo Church.

Model funcional molt simple equivalent a la Màquina de Turing.

Tesi de Church-Turing mostrada pels dos independentment:
Tot el que és algorísmicament computable és computable

- amb una Màquina de Turing o
- amb una funció en lambda càlcul.

Si tot es pot calcular amb un model tan simple, perquè hi ha tans lleguatges de programació?

- Eficiència
- Facilitat d'escriptura/llegibilitat
- ...

Turing completesa

Alguns autors consideren només com a lleguatges de programació els llenguatges Turing complets.

Exemples de llenguatges no Turing complets:

- expressions regulars (p.e. a Perl o a AWK).
- SQL.

Per ser Turing complet només cal tenir salts condicionals (bàsicament, **if** i **goto**).

Paradigmes de la programació

Hi ha una gran varietat de llenguatges.

- TIOBE index
- Language popularity lists

Com classificar-los?

Diferents *paradigmes o estils de programació*.

Paradigmes de la programació

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Funcional
- Declaratiu

Paradigmes de la programació

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Funcional
- Declaratiu
- Orientat a objectes (?)
- Paral·lelisme (?)

Paradigmes de la programació

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Funcional
- Declaratiu
- Orientat a objectes (?)
- Paral·lelisme (?)

Hi ha molts llenguatges multiparadigma.

Paradigmes de la programació

Imperatius

- noció d'estat
- canvi d'estat (efectes laterals).

Ja se n'han vistos uns quants:
C, C++, Ensamblador, ...
Útils quan, per exemple, l'eficiència és clau.

Paradigmes de la programació

Funcionals

Són llenguatges procedurals però sense noció d'estat.

No hi ha efectes laterals.

- Més fàcil de raonar sobre corectesa.
- Útils per al prototipat, fases inicials de desenvolupament (especificacions executables i transformables).
- Tractament simbòlic.
- Sistemes de tipus potents (important per fiabilitat).

  polimorfisme paramètric
  inferència de tipus

Haskell, ML (Caml, OCaml), Erlang, XSLT (tractament XML),...

Paradigmes de la programació

Lògics

Llenguatges descriptius.

El programa diu que s'ha de fer, però no necessariament com.

- Prototipat d'aplicacions amb forta component simbòlica, problems combinatoris, etc.
- *Queries* en bases de dades relacionals o lògiques.
- Per especificació i raonament automàtic.

SQL (relacional), Prolog (lògica de primer ordre),...

Paradigmes de la programació

Orientats a objectes

Es basa en *objectes* (camps + mètodes)

Inclou principalment *polimorfisme (subtipat)* i *herència*

Poden tenir sistemes de tipus complexos.

(vist en cursos anteriors C++ i Java)

Paradigmes de la programació

Multiparadigma

Combinen diferents paradigmes

Python, Perl: Orientant a objectes + imperatiu + funcional
Ocaml: funcional + Orientant a objectes + imperatiu

Alguns incorporen caràcteristique d'altres paradigmes

Prolog: logic (+ imperatiu + funcional)

Altres combinacions:

Erlang: funcional, concurrent, distribuït

Compilat vs Interpretat

Compilats: el codi és transforma en codi objecte i després es monta en un executable.
Exemples: C, C++, Ada, Haskell, ...

Interpretats: el codi s'executa direcatment o el codi es transforma en codi d'una màquina virtual, que l'executa.
Exemples: Python, JavaScript, Prolog (WAM), Java (JVM).

- Aumenten la portabilitat i l'expressabilitat (es poden fer més coses en temps d'execució).
- Disminueix l'eficiència.

Alguns interpretats, poden ser també compilats (per exemple, Prolog) i al revés (Haskell).

Just in Time compilation. Es compila (parcialment) en temps d'execució.

Sistemes de tipus

- Fortament tipats. Haskell, Python, Java, ...
- Dèbilment tipats. BASIC, JavaScript, ...

- Comprovació estàtica de tipus (en compilació). Haskell, C++,...
- Comprovació dinàmica de tipus (en execució). Python, Ruby,...

- *Type safe* (o *Memory safe*). Java.
- *Type unsafe*. C i C++ (pointers), Ruby.